

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 15 april 2025

Nummer 4243

Onderwerp Raadsbrief beantwoorden schriftelijke vragen fractie CDA inzake inkoopkader jeugdzorg

Portefeuillehouder Wethouder Keus

1. Aanleiding

De fractie CDA heeft schriftelijke vragen ex artikel 32 van het Reglement van orde van de raad van Leidschendam-Voorburg 2021 gesteld inzake inkoopkader jeugdzorg. In deze raadsbrief worden de schriftelijke vragen beantwoord.

2. Inhoudelijke uiteenzetting

Dit jaar zal de gemeenteraad gevraagd worden in te stemmen met een kaderstellend besluit voor de inkoop van jeugdzorg vanaf 2027. Hierin zullen de transformatie en hervormingsambities voor de regio een eerste gestalte krijgen. De fractie van het CDA stelt, in afstemming met andere regionale CDA-fracties in de regio, in voorbereiding daarop de volgende vragen:

Het NJI beschrijft dat er drie vormen zijn om jeugdzorg in te kopen en te contracteren: aanbesteding/overheidsopdracht, open house of subsidie. Momenteel werkt de regio met een open house constructie.

Vraag 1: Kan het college bij de inkoop aangeven op basis van vergelijk of een open house constructie voor deze regio nog steeds het meest optimaal is? Wat zijn de gevolgen als we gaan aanbesteden?

Antwoord:

De inkoop en contractering moet ondersteunend zijn aan de inhoudelijke doelstelling die per segment zijn opgesteld. Het college vraagt de gemeenteraad in mei 2025 om de indeling naar segmenten en de inhoudelijke doelstelling per segment vast te stellen. Met de segmenten zijn de verschillende vormen van jeugdhulp verdeeld in inhoudelijk logische ordening; de segmenten:

1. Jeugdhulp met verblijf
2. Hoog specialistische jeugdhulp
3. Dagbesteding en dagbehandeling
4. Onderwijs-jeugdhulp
5. Veel voorkomende jeugdhulp

Vervolgens zullen de best passende bekostigingsvorm en inkoopvorm worden gekozen voor ieder segment. Het is daarbij denkbaar dat de open house constructie wordt losgelaten, maar daarin is nog geen definitieve keuze gemaakt.

Een van de belangrijkste verschillen tussen een aanbesteding en open house betreft selectie van aanbieders. Bij een aanbesteding gebeurt dit op basis van knock-out criteria waarbij de 'beste' partij(en) de opdracht krijgen. Bij open house krijgt elke aanbieder die voldoet aan de gestelde criteria een contract. Het gevolg van het afstappen van open house kan dan ook leiden tot een vermindering van het aantal aanbieders. Meer informatie hierover zal in de inkoopstrategie worden gegeven. Vooruitlopend daarop is dit in de informele raadspresentatie van 10 maart 2025 inhoudelijk besproken.

De regio heeft uitgesproken meer sturing te willen krijgen op de hoeveelheid aanbieders binnen de jeugdzorg:

Vraag 2: Op welke manier kan de regio het aantal gecontracteerde aanbieders binnen de jeugdzorg verminderen?

Antwoord:

Het verminderen van het aantal aanbieders kan als randvoorwaarde in het inkoopproces worden opgenomen. Het is daarbij altijd zaak om de balans te houden tussen het aantal aanbieders en de capaciteit die nodig is om alle benodigde zorg te kunnen leveren.

Bij inkopen hoort ook afspraken over de bekostiging van zorg:

Vraag 3: Kan naast de inspanningsgerichte bekostiging (PxQ), ook worden aangegeven of en hoe output gerichte bekostiging (ook wel arrangement- of trajectbekostiging) en taakgerichte bekostiging (ook wel resultaat-, populatie- of lumpsum bekostiging) leiden tot een vermindering van de kosten van de jeugdzorg?

Antwoord:

Hiervoor geldt hetzelfde als voor het antwoord op vraag 2 over inkoopvormen.

De financieringsvorm moet ondersteunend zijn aan de inhoudelijke doelstellingen van de segmenten. Alleen in samenhang hiermee kan een besparing worden gerealiseerd.

Met de bekostigingsvorm alleen kan geen vermindering van de kosten van jeugdzorg worden bereikt. Meer algemene informatie over de bekostigingsvormen vindt u in onderstaande tabel.

De outputgerichte bekostigingsvorm is niet meegenomen in de tabel omdat deze juridisch ter discussie staat vanwege de rechtszekerheid van de cliënt, die met deze bekostigingsvorm onvoldoende zou worden geborgd.

Bekostigingsvorm	Kenmerken	Voor- en nadelen
Inspanningsgerichte financiering	Opdrachtgever betaalt per vooraf afgesproken eenheid, dus per uur, per dag, per week, per sessie. Wordt ook vaak omschreven als “P x Q” of prestatiebekostiging. Indien niet anders afgesproken is het een open-eindemodel en bepaalt de opdrachtnemer dus hoeveel eenheden benodigd zijn.	Voordelen: Betaling “op maat”; Prikkel om meer capaciteit te ontwikkelen; directe relatie tussen geleverde eenheden en omzet. Nadelen: Minder prikkel tot kostenefficiënt handelen door aanbieder. Facturatie op cliëntniveau; grotere administratieve last. Geschikt voor: Veelvoorkomende zorgvormen met veel aanbieders waarvoor grote capaciteit benodigd is
Taakgerichte financiering	Opdrachtgever en opdrachtnemer maken afspraken over de uitvoering van een concreet pakket, ongeacht de mate waarin daar gebruik van wordt gemaakt. Wordt ook vaak omschreven als “lumpsumfinanciering”	Voordelen: Geen discussies over tarieven en financiën; hiervoor zijn heldere afspraken noodzakelijk; Minder administratieve last; enkel (deel-) betalingen van de lumpsum Biedt uitstekende mogelijkheden voor maatwerkafspraken op doelgroepniveau Biedt goede basis voor partnerschap. Nadelen: Hoogte budget moet worden gebaseerd op prognoses en aannames, afwijkingen hierop kunnen voorkomen; Capaciteit dus impliciet begrensd. Geschikt voor: Diensten waar beschikbaarheid cruciaal is en waar relatief weinig aanbieders voor zijn

Vraag 4: Kan het college nader aangeven wat de verdere consequenties zijn als we gaan werken met de inkoop op basis van output gerichte bekostiging dan wel taakgerichte bekostiging?

Antwoord: zie het antwoord op vraag 3.

Om de opgaven in het domein jeugd als raad goed te kunnen volgen is informatievoorziening essentieel. Als raad moeten we kunnen sturen op jeugdzorg. Om de raad te faciliteren in haar controlerende taak, zouden we graag van het college willen weten:

Vraag 5: Kan er op toe gezien worden dat de monitoring van het servicebureau bij alle raden op hetzelfde moment en in overeenkomstige vorm naar de raden gezonden kan worden? Is het mogelijk om één systeem te hanteren waaraan aanbieders moeten voldoen?

Antwoord:

Onderdeel van de Inkoopstrategie zal ook monitoring zijn. De doelstellingen die per segment worden geformuleerd, zullen ook worden gemonitord op voor aanbieders eenduidige wijze. Regionale rapportage vindt nu plaats in de jaarlijkse regiovisiemonitor.

Vraag 6: Hoe gaat het college de efficiëntie, effectiviteit van de aanbieders meenemen bij de kwaliteitseisen?

Antwoord:

Het opstellen van de KPI's en het monitoren van de verschillende segmenten is essentieel voor een goede sturing op de verschillende segmenten en aanbieders. Bijvoorbeeld cliëntervaring is daarvoor een belangrijke indicator. Dit wordt nog uitgewerkt.

In de regio werkt de gemeente Den Haag sinds een jaar met een ander model als het gaat om de inkoop en toegang tot de ambulante jeugdzorg.

Vraag 7: Welke lessen en kansen ziet het college in de opzet van Den Haag? In hoeverre is het Haagse model wenselijk voor de gehele regio?

Antwoord:

Het college wil graag leren van de lessen van Den Haag en goede ervaringen in andere gemeenten. Wat betreft de lokale teams staan alle gemeenten aan de lat om te groeien naar sterke lokale teams. Vanuit dat kader kunnen lessen over en weer worden gedeeld tussen gemeenten.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Bijlage behorende bij deze raadsbrief:

4243 schriftelijke vragen fractie CDA inzake inkoopkader jeugdzorg